

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului:

pe un an	8 coroane
„ 1/2 „	4 „
„ 1/4 „	2 „
Prețul unui număr	20 fil.

Proprietar și redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Transilvaniei.

Administrația: Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

ALTE IDEALE!

Chestia s'a pus de mult pe tapet. Acum se discută numai modalitățile realizării ideii de a se forma un mănunchiu unitar al partidelor coaliate din dietă. Se caută punctele de apropiere și se cearcă a se delătura, a se ușura orice barieră, ce mai e între acele partide, cari s'au întovărășit, ca să scoată țara din primejdia, în care o aruncase nechibzuința ultimilor liberali.

Formarea unei noi grupări politice e o trebuință istorică, partidele de acum în teama lor de surprizele, la cari le ar putea espune *noua lege electorală*, ce se va face, încearcă fuzionarea așa că *socialiștii* și naționaliști de paradă și interese de azi vor afla în dieta viitoare, precum și în cea de acum o redută puternică, pe care în zadar vor asalta-o.

Nu primejdia porecliților naționaliști însă îndeamnă partidele coaliate la fuzionare. Până acum acea fărimitură de partid, botezat *clubul naționalităților* n'a putut speria pe nimeni, s'a opintit în zadar, s'a dovedit incapabil de o politică mai sănătoasă și zi de zi perde din valoarea, ce lumea i-a anticipat-o prea de vreme.

Ei au pus vis-à-vis de o istorie, ce există, una neezistentă, și-au îmbrăcat hainele în tricolor, fără să le dea vre-un conținut și apropiindu-se de ei lumea s'a convins, că au de aface cu o ciuhă bună să sperie numai sufletele timide și fără încredere. Recunoscându-li-se felul de a fi ne-

părat a rămas ogorul național, care din zi în zi tot mai sterp s'a făcut și a adus mai puține roade.

Principul naționalist e din domeniul trecutului și nu mai împrumută azi stăruință în idealuri. Față de grupările socialiste e ceva reacționar și ca atare perde, dar nu câștigă *credincioși și aderenți*. De aci provine toropeala politică, ce a urmat din activitatea clubului naționalităților, ai căror reprezentanți cocoțați azi nici chiar acest principiu nu l-au știut, nici putut apăra.

Socialiști, sunt *oamenii viitorului*. Ei au arme înfricoșate în mâna lor, bunăoară greva; au organizații, cari funcționează perfect. Porecliții naționaliști au organizat numai în și cu fraze, orice plan li-l spulberă cel mai mic vânt, fiindcă redutele și le-au construit în aer.

Nu în felul acesta se conduce un popor spre fericire. Lozincele politice trebuiesc luate din nevoile vieții de toate zilele, pentru cari și în foc se bagă omul.

Din țărani ne constă neamul. Între ei trebuiesc căutate idealurile. Un partid țărănesc ar trebui să fie al nostru și nu un partid de advocați cari sunt obicnuiți să-și peardă procesele, dar el își încasează competențele lui.

În felul acela, cum *ei* au început ne ducem pe copcă...

Fericirea neamului românesc, e că a început să se desmetească din această politică nefastă, pe care o urmează deputații porecliți naționaliști.

Și mai mare fericire e, că și inteligența noastră nu mai ține cu deputații, pe cari până acum îi numia *ai noștri*.

Mai mult ideal social, mai aproape de cei cari conduc țara să fie speranța noastră. Din trecut nu trăim; noi vrem să ne asigărăm *viitorul*, care trebuie să ne aducă o situație mai bună.

SPRE ȚINTĂ.

Noi am fost între cei dintâi, cari am ridicat steagul împăcării între poporul român și maghiar. Când lupta eră mai mare și mai înverșunată, când lucrurile ajunseseră la extrem, când politica românescă ajunsesese să ne nimicască tot ce ne-a mai ramas moștenire dela înaintașii noștri înțelepți, cari pricepând glasul vremurilor, au înființat diferite instituțiuni pentru cultivarea poporului. Acele instituțiuni începuseră să decadă sub nefericita eră politică, inaugurată de niște oameni vânători după interesele lor și ale neamurilor lor, ear poporul amețit de multele promisiuni goale, nu se mai îngrijă de starea sa culturală, de înaintarea sa în cele materiale.

Deputatul cercului nostru, Ilustritatea Sa Dl Burdea are meritul de a fi intrat cu toată energie în focul luptei, combătând pas de pas prin fapte pornirea greșită și câștigând mereu, mereu teren și încrederea poporului, am ajuns aproape de tot de ținta noastră.

Fost-am huiduiți, fost-am batjocoriți pentru iubirea noastră față de binele poporului de niște indivizi lacomi,

CHEAG pentru strângerea brânzei, garantat nestrucăcios să află în formă de esență (în sticle) și în pravuri la

„SEVERINEANA“ societate comercială pe acții în CARANSEBEȘ.

dar noi am mers înainte, ne-am făcut datorința față de popor fără considerare la interesele noastre, fiind pe deplin convinși, că mergem cale bună, că activitatea noastră desinteresată va deșteptă poporul din amorțeală, și acest popor blând se va convinge, că existența sa este periclitată, dacă nu se va abate dela calea periculoasă, pe care plecase.

Noi n'am făcut politică în stil mare. Noi n'am avut mâncărimea să dictăm politica noastră țării întregi, ci ca niște oameni modești, dar tari în convingerea noastră, că bun lucru săvârșim, ne-am mărginit la granița noastră, am făcut tot posibilul pentru poporul din această parte a patriei noastre. Anume ne-am restrins la granița militară, ca să putem prin fapte, prin rezultate favorabile poporului arăta, că calea noastră e bună, că din direcțiunea politică nu indivizii, ci poporul întreg poate trage foloase reale.

Țelina este spartă. Pământul este pregătit pentru sămânța cea nouă, care bun rod va aduce. Poporul s'a deșteptat, a privit în jurul său, a văzut deosebirea dintre trecut și prezent, ne-a înțeles și cu dragă inimă ne-a urmat. Astăzi poporul din granița militară e scoasă de sub teroarea unor seducători, astăzi poporul românesc dela noi nu mai dă nimic pe fleacurile unor scăpătați dela „Poporul Român“, ci

privește cu drag la acei conducători ai săi, cari prin fapte dovedesc că se interesează de soarta lui.

Astăzi a amuțit graiul protopopului dela Orșova și al altor apostoli falși, cari o viață întreagă au amețit poporul cu vorbe și cu făgăduințe goale, l'au îmbătat cu apă rece, și că sunt pe deplin convinși, că poporul i-a cunoscut, că poporul s'a convins de nesinceritatea lor și îi prețuește după merit. Așa se explică faptul, că în granița militară apostoli mincinoși nu-și mai ridică capul, că un Dr. I. Serbu *nu se mai sfătue cu surorile* asupra sorții neamului românesc, că nu mai îndrăznește a se arăta în fața poporului amăgit odată, deștept însă acum, ci stă neclintit în Rudăria.

Fariseii au perit din fața poporului, nu mai îndrănesc să se arete. „Esemplul atrage“, zice un înțelept proverb. Esemplul dat de noi în ce privește iubirea față de interesele poporului și politica de apropiere către poporul maghiar și factorii competenți ai țării, dela cari poporul își poate aștepta mângăierea durerilor, a prins și în alte părți și astăzi cu plăcere aflăm, că chestia poporului românesc e actuală pe întreaga linie, că atât inteligența deșteaptă românească, cât și factorii competenți se îngrijesc în mod serios de o deslegare favorabilă și norocoasă a politicii românești.

Deja adunarea generală de săptămâna trecută a comitatului nostru ne-a fost cea mai bună dovadă, că ne aflăm aproape de ținta noastră, că politica aventuroasă românească e în apunere și în scurt timp se va vorbi despre ea, ca despre cea din timpurile trecute. Chiar și dl Brediceanu dela Lugoj a dat în congregație semne de îndreptare, s'a purtat ca un leu îmblânzit, arătând prin purtarea sa, că nu se mai poate însufleți de politica intransigentă, care l-a ridicat sus, dar tot atât de iute l-a făcut urgisit înaintea poporului, carele a așteptat mult, mult dela alegerea de deputat a dlui Brediceanu, dar n'a primit nimic în schimb pentru dragostea și însuflețirea sa.

Din alte părți ale țerii ne vin știri îmbucurătoare. La Lugoj, Timișoara, Arad, Blaj, Cluj, Sibiu elementele moderate prind teren, schimbarea politicii românești, se pretinde cu insistență și suntem pe cale de a se forma în scurt timp un mare partid moderat românesc, care să aibe un număr însemnat de reprezentanți în parlamentul țării, cari nu prin cuvinte frumoase sunătoare, nu prin fraze goale, ci prin fapte frumoase vor căuta să arate neamului românesc, că sunt vrednici de încrederea unui popor.

Dar cestiunea românească se agită și este actuală nu numai în cercurile largi românești, ci și guvernul și poli-

FOIȚA.

„AL TREILEA“

— Stârșit. —

— Te înșeli, te înșeli! dar știi cum te înșeli dragă!? Noi, ori cât de perfecte am fi, rămânem tot niște ființe slabe: admiratoare a tot ce este tare, puternic. Ce crezi, că admiră mai mult o femeie? Forța puterea, în toate. Noi suntem tot aceleași de acum două mii de ani; gata să disprețuim pe cel slab, și să ne târâm la picioarele celui tare. În noi natura, care ne-a creat să fim mame, — și astfel ne-a robit instinctului, — este mai tare de cât inteligența. Doctoratul meu în filozofie nu face nici o pară față de impulsivitatea internă, și văd că chiar inteligența mea s'a pus în serviciul instinctului acesta, care stăpânește pe oricare din noi...”

— „Fiindcă ai mers după mine, vorbești astfel Mili?“

— „Nu Puiule, nu! Din păsul ăsta, îmi fac eu cel mai mare merit al meu. Dar nici măcar nu e merit, căci tu m'ai cucerit, și am mers tot fiindcă... pornirea mă mână spre tine, cel tare prin bunătatea și abnegația lui.“

— „Atunci... nu știu ce am azi de sunt așa obtuz, frate? Ce am de nu înțeleg cele ce vrei să mi spui?! Mili dragă, fii mai clară cu un biet om ca mine.“

— „Drăguțule!“ zice tânăra, gata să plângă; și peste obrazul ei gingaș trece ca o umbră dureroasă; „ție nu-ți vine să înțelegi, așa cum prezint eu lucrurile. Sunt convinsă că-ți-e frică să pricepi cele ce mă trudesă să-ți dau să înțelegi.“

Tânăra își trece o mână peste frunte și-și șterge broboanele de sudoare, ce par'că îi tâșnesc brusc din pori. El respiră greu, dar încă tot nu-i vine să creadă aceea ce presupune. El șoptește pripit, strângând mâna soției sale:

— „Mili, Mili, dragă! te rog, nu mă chinui mult, căci mi-a trecut un fier roșu prin inimă, spune-spune dragă, spune nu mă lăsa așa, că mi-e frică de cele ce îmi închipui eu.“

— Uite, Puiule: m'am surprins făcând comparație între tine și amicul tău, și par'că mi-a devenit simpatice.“

„Ah“, zice el oftând ușurat, „mi-ai luat o piatră de pe inimă!“

— „Dar, Puiule, m'am surprins cu gândul: „cât de sigură aș fi la brațul unui astfel de om.“

— „Foarte just... e un amic devotat, și ar fi un admirabil bărbat: un amic bun nu poate fi decât un om de inimă...“

— Dar el de ce nu s'a însurat până acuma?“

— „Asta, Mili, e simplu, fiindcă nu a găsit o inimă cu care să se înțeleagă...“

— „Așa...? Dar durerile pentru cine le-a avut?... și cu cine?“

— „Mili, nu știu exact, dar mie mi se pare că pentru femei... măritate, dar nu sunt tocmai sigur...“

— „Iată, vezi? eu pot să-ți spun sigur le-a avut pentru femei măritate!“

— „Ei, aci, știi, afirmi un lucru, pe care numai îl ghicești, cu o siguranță ce eu nu pot avea: ești nedreaptă.“

— „Eu afirm fiind-că uite,“ zice ea arătând vârful ghetei sale de lac, „vezi ce e pe vârful ghetei mele?“

— Văd, e murdar, e sgâriat, dar ce legătură are asta, Mili?“

— „M'a călcat în tot cursul serei pe picior, amicul.“

— „Se poate, din greșală. El îmi este un amic prea devotat pentru a fi capabil de...“

— „Dar asta durează de trei seri, și... azi, azi, când ai eșit să-i aduci paltonul, mi-a apucat mâna și mi-a strâns-o ca într'un clește: eram gata să țip, mi-a cerut și o întâlnire, la care am răspuns: „bărbatul meu! Vă vede bărbatu-meu!“ și abia așa m'a lăsat...“

— „Nu se poate, visezi Mili dragă!, strigă Alexandru sărind din jeț... „Nu se poate. Spune drept, spune: nu'l calomniezi tu din gelozie, ca să scapi de el? spune, nu mă chinui!“

— „Iată o nouă dovadă,“ zice tânăra, arătând mâna dreaptă pe care sunt niște ușoare urme roșii-vinețele, lăsate de dinții fini ai lui Nichifor: „când te îndreptai spre

ticianii însemnați se ocupă în timpul din urmă mai mult ca altădată cu soarta poporului românesc. În timpul din urmă s'au auzit în parlamentul țării însemnate vorbiri, rostite de cei mai competenți oameni ai țării, accentuându-se necesitatea de a face ceva pentru poporul românesc, de a-l apropiă tot mai mult de poporul maghiar, de a-l scoate dela perire și din ghiarele unor amăgitori. Mângăierea noastră a fost mare, aflând că însemnați bărbați de stat în vorbirile lor laudă pe deputatul cercului nostru, dl C. Burdia, pentru dragostea sa față de popor, și pentru sinceritatea sa față de stat și ni-l prezintă ca pe unul, care în persoana sa mai bine a știut întruni virtuțile frumoase de a fi un fiu credincios a-l statului și un sincer și desinteresat luptător al neamului românesc.

Întăriți în dragostea cătră țară și popor vom merge înainte pe calea apucată de noi, iar când vom ajunge departe cu cucerirea, când marele partid moderat românesc se va fi format și încheșat, cu drag plecăm steagul în fața lui.

Colegiul s. Emeric în Budapesta.

E bine să ne oprim din când în când locului, și să privim în lumea mare, ca să mai scoatem câte o schintee și pentru poporul nostru. Din hărnicia altora putem învăța multe, iar cele văzute și auzite e bine să le folosim pentru binele poporului român.

ușă, el mi-a sărutat mâna și m'a mușcat de eram să țip. Țipam, dacă nu-mi eră frică de un scandal. Acuma crezi? Acuma vezi de ce sunt prietenii sinceri în stare?"

— „Cum, și tu înclinai spre el? Tu ai autorizat pe ticălosul acela să se poarte astfel!"

— „Eu?!" strigă ea cu un accent de indignare. „Eu?! nu...! Dar îți spun că-mi eră puțin simpatic și numai dragostea pentru tine m'a silit să-ți mărturisesc, cele ce a fost el în stare să facă. Altfel fii sigur că, având o înclinație mai mare spre el, tăceam!... Ce faci dragă?! unde te duci?! Te rog! stai!!" strigă Emilia repezindu-se după el și agățându-se de brațul lui. „Nu te expune! E destul, dacă nu-l mai primim! Măne plecăm de acasă, sau, dacă vrei, ne mutăm într'alt oraș, în sfârșit cum vrei! numai te rog nu te expune, pentru așa un ticălos!"

Dar văzând că nu-l poate opri, tânăra femeie se lăsă în genunchi și cuprinde cu brațele picioarele lui Alexandru, izbucnind într'un plâns nervos.

Tânărul se dă cu greu învins, și, pe când ea plânge jos, în mijlocul odăi, el fără a o privi, se trânteste pe canapea, încrunțat pradă indoelei, neștiind, dacă ea a intervenit acuma pentru liniștea lui, sau pentru viața celui „al treilea."

Vasile Pop.

(Din volumul: Cum iubește o fată.)

Este un adevăr vechiu și bineînțeles de toate popoarele culte, că tinerimea este speranța unui neam. Din cauza aceasta în toate țările culte, deja în timpurile cele vechi s'a dat o deosebită atențiune creșterii tinerimii, s'au format diferite instituțiuni, prin cari tinerimea, atât de accesibilă pentru lucruri periculoase, să fie ferită de diferitele influențe stricăcioase.

Zilele trecute s'a inaugurat în Budapesta colegiul s. Emeric. Acest colegiu este edificat pentru 300 de persoane, și are menirea, ca pe lângă o taxă moderată să dea adăpost tinerilor universitari, să înlocuiască disciplina și dragostea familiară și în locul părinților să îngrijască de educațiunea tinerilor. Acest colegiu ne arată mai bine, că însuflețirea pentru binele unui neam poate produce minuni. Un preot catolic, Dl Dr. Glatfelder înainte cu 10 ani s'a asociat cu câțiva tineri, ca să ducă o viață comună, ca reciproc să se apere de multele ispite lumești. Încetul cu încetul institutul a devenit tot mai mare, ear astăzi acest colegiu adăpostește deja 300 de studenți univesitari, căci au cea mai bună ocaziune a se desvoltă după cum pretinde spiritul timpului în învățatură și religiozitate.

Din activitatea catolicilor să tragem învățături și pentru noi. Avem fundațiunea Gozsdu. Sume însemnate se împart an de an între tinerii universitari, dar cu durere observăm, că capitalul nu aduce pentru poporul românesc procentele de lipsă. Talantul nu se folosește, ci se risipește, s'au în cel mai bun caz se îngroapă și nu aduce dobândă. De tinărul universitar român nimeni pe lume nu se îngrijește. El vine cu o sumuliță din stipendiu la Budapesta, aici rămâne izolat, sau că ajunge în societatea unor depravați, este dus în cele mai necinstite locuri, este crescut lângă pahară și toată activitatea sa este a se însufleși pentru nație — între pocale. Sunt și tineri buni, cari își caută de carte, dar sunt puțini.

De ani de zile să tot fac planuri și la fundațiunea Gozsdu, ca să se edifice un internat pentru tinerii universitari, dar așa suntem noi, ne însuflețim iute pentru o idee bună, ne întrunim la câte un banchet, ne laudăm reciproc, plecăm plini de însuflețire și apoi... totul rămâne baltă. Este timpul suprem, ca reprezentanța fundațiunei Gozsdu să ducă la îndeplinire dorul multor români de bine, ca în loc de bani, să de tinerilor universitari întreținerea în Bpesta, ca aceștia să aibă ocaziune a se ocupa în mod serios cu studiul.

Prea Sântitul Episcop al Aradului a dat în diferite rânduri semne de dragostea sa față de tot ce e bun, oare n'ar putea chiar Prea Sântitul să viziteze colegiul s. Emeric, ca să vadă ce fac catolicii și ce ar trebui să facem noi.

Din lumea toată.

La banchetul dat din incidentul sărbării jubileului de 60 al M. Sale Regelui nostru, ca împărat al Austriei, au cântat mii-cântăreți conduși de maestrul Wagner.

Procesul ucigașilor dela Danoș, care curge de 20 zile, nici-acuma nu s'a sfârșit, căci țiganii tăgăduesc totul.

Cu toate astea însă sunt dovezi contra lor, în urma cărora nu vor scăpa de pedeapsa cuvenită.

Seminariștii din Arad au făcut zilele trecute o excursiune pe Dunăre.

Nansen călătorul dela Nord, să va căsători cu a treia fiică a regelui Angliei.

În locul ministrului austriac Peschha, mort nu de mult, a fost denumit Prade.

În Finlanda este și un deputat femeie cu numele Baronessa Anna Grippenbergh.

Episcopul Radu a plecat zilele trecute la Roma.

Dșoara Lia Moga, fiica regretatului medic din Sibiu, studentă în medicină, a obținut premiu la universitatea din Bupapesta, care i-s'a conferit cu mare solemnitate, fiind de față și ministrul cultelor, contele Apponyi.

Principele Muntenegrului și-a schimbat capitala principatului seu Cetinie, cu orașelul Tutivari, care este așezat pe malul Mării.

În Pecica s'a spânzurat preotul rom. cath. Francisc Hollósi.

În America pe o linie ferată, pe când trenul sbură nebun, mașinistul și cu fochistul s'au luat la bătaie, și fochistul în fuga trenului a fost aruncat jos din tren.

Multe de toate.

Economul Mitru Ion din Kisháza (com. Bihor) întorcându-se acasă dela o bancă din Beél unde voiă să plătească o datorie de 200 cor. dar nefiind cambiul nou bun, s'a întors acasă cu banii, — pe drum întâlnindu-să cu o caravană de țigani cortorari, a fost omorât de ei, și jăfuit de bani.

Contele de Rückleben a fost împușcat de soția s'a, cu care ducea a viață de tot reă.

Tifus în Deda. În comuna Deda, foarte mulți s'au îmbolnăvit de tifus.

Un protopop păcătos. Fostul protopop al Lighetului a fost deja de trei ori asândit pentru falsificare de cambii. Acum ear' e făcută arătare contra sa pentru falsificarea à 20 cambii.

Regele Carol al României, din incidentul serbării jubileului de 25 ani, a primit din partea studenților români o statuă minunată, făcută de sculptorul Horváth Géza, care de mai mulți ani locuiește în București.

În Făget, jandarii au pus mâna pe o ceată de falsificatori de bani.

În India în apropierea orașului Gasiabad s'au ciocnit două trenuri, cari s'au aprin și au fost omoriți 250 oameni, iar 380 sunt răniți.

În Salonic (Macedonia) în cursul săptămânei trecute iar au omorât grecii doi ro-

Un munte prăbușindu-se a acoperit cu desăvârșire satul Notre-Dame, din America.

Un păzitor din grădina zoologică din New-York a fost atacat de un șarpe uriaș, tocmai când voia să-l hrănească, și d'abea a putut fi scăpat de 15 alți păzitori.

La noi în țară sunt după o statistică oficioară 23 mii de surdo-muți.

Programmul nostru politic.

Să știe în adevăr, că afară de tot soiul de păcate mărunte, noi românii din țara această purtăm pe spinarea noastră un păcat original: făloșia, ură personală, răsbunarea! Prin făloșia noastră am ținut pe bietul popor dela sate treizecișisapte de ani legat în fiarele pasivității lăsându-l pradă tuturor uneltirilor politice.

Tot atâția ani ne-am ținut de un program ca orbul de gard fără de a-l putea ezecuta nici barem în cele mai mici amănunte; ear după ce ni s'au sleit toate forțele, am trecut din mult lăudata pasivitate în amărâta de activitate. Amăgiri! Atât pasivitatea, cât și activitatea au adus poporul nostru dela sate mari nenorociri, iar instituțiilor noastre românești ireparabile pagube.

Pasivitatea și activitatea timp de patruzeci de ani nu au contribuit cu chiar nimic la fericirea poporului nostru dela sate.

Câți netrebnici au trăit și trăesc din roadele pasivității și activității noastre.

Străinii s'au folosit și se folosesc de ținuta noastră politică, ca d. e. prevăzătorii de nemți și sași, cari tac ca peștele în apă lăsându-ne pe noi, românii, ca să le scoatem castanele din foc; — ear noi ne folosim de popor ca de niște unelte oarbe amăgindu-l prin promisiuni, prin vorbiri academice în adunări și ziare, ear el visează bietul munți de aur. Lucră sârmanul țăran destinat să ducă greul, lucră în muncă nesfârșită, în sudori amare, cu sufletul întristat și năcăjit și dacă nu-i dă Dzeu, altul nu-i dă nimic dar el ne ține pe toți.

Iată dar iubii cetitori, aceste și alte multe sunt, cari ne îndeamnă pe noi, partea cea mai mare din graniță a ne alătura la programul Domnului Burdia, și ca români cu inimă curată și cu răspundere înaintea lui Dzeu și a tuturor grănicerilor, voim cu un program mai moderat a lucră pentru mult năcăjitul popor dela sate, care zbiară după dreptate.

În general vorbind fără de a intra într'o analiză prea amănunțită pot să spun, că programul național conține multe lipsuri și neajunsuri, și dă preă puțină atențiune unor chestiuni de prima însemnătate, care ar putea ținti la realizarea nenumăratelor lipsuri pentru mult cercatul nostru popor.

A sosit deci timpul, ca minciuna și fără de lege, fațărnicia și prostia să

o scoatem din mijlocul nostru. Să căutăm, până când mai avem timp, ca să sanăm răul prin arme cinstite, care pot să aducă folos și domnilor și poporului năcăjit dela sate.

Din cele arătate, cred, că nime dintre fostii grăniceri nu va îndrăzni a contesta necesitatea unui program, care să ne servească în viitor de cinozură în conduita noastră politică, în care scop, deputatul nostru Ilustritatea Sa Domnul Burdia să fie rugat, a numi o comisiune de zece membri cu însărcinarea compunerii unui proiect de program; iar acest proiect să fie supus discuțiunii și aprobării unui comitet interimar denumit tot prin susnumitul domn, și apoi în fine, conchemarea tuturor alegătorilor, cari vor forma congresul alegătorilor din fosta graniță, care congres va lua în desbatere proiectul comitetului alegându-și comitetul central.

Ca idei generale comisiunea va lua în considerațiune cam următoarele:

1) Titula programului ca d. e. „Programm național moderat.“

2) Va îngrijii, ca autonomia fiecărui cerc pretorial și a comunelor să fie bine garantată conform egalei îndreptățiri a naționalităților din țară.

3) Crearea unui fond pentru asigurarea vitelor, la care să contribuie toți proprietarii de vite din întregul cerc.

4) Crearea unei bănci, care va împrumuta țăranilor lipsiți de pământ bani pentru a putea cumpăra pământ sau crearea de bănci Raffesiane, — s. a. m. pe care comisiunea le va afla de bune și folositoare poporului.

Să cercăm deci cu o ținută politică mai stâmpărată. Să fim, ca și până acuma cetățeni buni și credincioși statului, ear comisiunea să vină cu o propunere bine motivată: că pe ce cale am putea încheia o pace cinstită și durabilă în Maghiarii?

Un preot.

Două vorbiri.

Andrássy și Apponyi.

Pentru dieta noastră, în care acum deputați lucră din rășputeri, săptămână bogată a fost cea trecută. Și adevărat s'a lucrat mult nu numai de aceea, fiindcă acum s'au ținut ședințe și după amiază, ci doar în această săptămână s'a desbătut budgetul ministerului de interne și a celui de culte și instrucție publică. Aceste două budgete sunt cele mai însemnate.

Grea muncă a avut să săvârșească și unul și celalalt ministru. Pe lângă conducerea afacerilor interne ale țării contele An-

drássy a trebuit să facă și proiectul de lege pentru noul fel de a alege deputații, care proiect de lege nu peste mult timp se desbate și el în dietă.

Nu se știe, cum va fi acest proiect de lege și prin urmare nu putem judeca asupra lui. Dar muncă uriașă a desvoltat ministrul Andrássy în conducerea treburilor launtrice ale statului nostru.

Desbaterea budgetului ministrului de interne fu cu atât mai interesantă, cu cât s'ar fi așteptat aici vorbiri de ale porecliților naționaliști. A și îndrugat o vorbire tare chinuită popa din Șișești, Lucaciu și-o fi gândit, că cu ea ne-a fericit neamul. Dar popa Lucaciu a vorbit, ministru i-a răspuns și i-a dovedit, că nu totdeauna a prea spus adevărul și cu toată vorbirea popei Lucaciu poporul nostru românesc n'a scăpat de năcazuri, de nevoi.

Naintea unei urâte perspective sunt puși acum deputații porecliți naționaliști. Și-au sfârșit traista cu plângeri. A le începe din nou, nu se cade. Tocmai de aceea așa de rar vorbesc și puțin. Au ajuns ei inșiși la conștiința neputinței lor.

Tocmai de aceea numai Vlad a vorbit la budgetul ministerului de culte. Și vorbirea lui l-a arătat de tot mic, de tot neînsemnat.

Doar în curajul discuției asupra budgetului cultelor a ținut o prea frumoasă vorbire Apponyi, în care arată, ce a făcut și schițează, ce are de gând să mai îndeplinească. „A cui e școala, a aceluia e și viitorul“ a repetat ministrul.

Se cheltuesc în Ungaria din partea statului pentru școli 81,350,000 cor., va să zică cu 31 milioane mai mult decât mai nainte. O parte mare din această urcare e a se atribui împrejurării, că s'au ridicat lefii învățătorilor. Doar școala poporală e baza dezvoltării culturale a unui popor. De aceea scopul ministrului, e ca cu vremea să se facă gratuit învățământul în școlile elementare. Se vor aranja școli economice de repetiție, pentruca să-și capete un sprijin școala poporală.

Se vor reforma și preparandiile în acel sens, ca învățătorul să poată fi un adevărat conducător al tinerimei și al poporului, ca în bună înțelegere cu preotul să conlucreze la ridicarea nivelului material și cultural al poporului.

Preparandiile vor fi scoase de sub inspectori regești, cari vor avea să inspecteze numai școlile populare.

A mai vorbit apoi ministru despre școlile mai înalte, despre școlile de fete, în cari ocupațiunile casnice se vor predă acum mai intensiv. Școlile de specialitate încă vor fi puse sub controlul ministrului de culte și instrucție. A discutat apoi importanța educațiunii corporale în școală.

În chestiile bisericesti a spus, că nu se vor învoi nici odată, ca școala să o monopolizeze statul în împrejurările de acum nici nu se poate, fiindcă nu-s bani. Doar experiența a arătat, că în cercurile cele mai liberale au conces școala confesională. Învățătorul prusiac, care eră conducător de școală poporală, a biruit pe dascălii francezi, cari n'aveau confesiune.

O eră nouă introduce la noi Apponyi, care s'a dovedit și ca ministru atât de mare, cât de însemnat bărbat de stat e.

NOUTĂȚI.

Numărul de față conține 10 pagini.

Dr. Iosif Siegescu, profesor la gimnaziul superior din Budapesta, e numit comisar ministerial pentru investigarea cauzei disciplinare a profesorului Domide dela pedagogia din Gherla.

Tot Dsa e numit comisar ministerial pentru esamenle de cualificație învățătorească dela institutele pedagogice din Caransebeș, Arad și Sibiu.

Știre personală. Dl Iosif Sciopul nu mai face parte din redacțiune „Luptei“. A ieșit sătul de atâta însuflețire națională. Pentru multele merite câștigate pe spinoasa carieră a jurnalistică române, redacțiunea a aranjat o frumoasă festivitate în momentul despărțirii. Se svonește, că Birăuț și Sciopul în durerea pentru despărțire atât au fost de emoționați, atât de tare s'au îmbrățișat încât a trebuit să intervină personalul din tipografie, fiecare cu ce a putut prinde, ca să-i despartă. *Asta e dragostea națională frățască.*

Suntem informați că iubirea cea mare își va face calea și pe la judecătoria, pentru că — zice-se — *grupul național* a uitat să-i plătească dlui Sciopul competențele.

Gratulăm poporul românesc că are astfel de... *luptători*.

Starea președintelui dela tribunalul din loc Dr. Szokolay, internat deja în un sanatoriu din capitală, e foarte critică. Se spune că medicii și-au pierdut orice speranță.

Rugare. Acei economi cari au avut ocaziune în anul curent a observa timpul răsării a săminței de nap impregnată și neimpregnată, sunt rugați, ca experiențele lor făcute, fie sămânța impregnată, ori și de unde procurată, a le comunica direct cu firma Mauthner Ödön Budapest (Rottenbiller utca 33).

Deoarece observările făcute în acest an, vor servi firmei Mauthner pentru constatarea adevărului, și din punct de vedere a interesului comun, prelungă exprimarea mulțămii înainte sunt rugați economii, datele factice, numitei firme chiar și prin o corespondență până în 8 zile a le aeuce la cunoștință.

Aviz. Oarele oficioase la cassa regnicolară pentru ajutorarea și asigurarea muncitorilor contra incidentelor din Caransebeș, sunt peste săptămână din 25 Mai a. c. începând dela 7—2 ear în Dumineci și sărbători de la 8—12 oare.

Oarele pentru casă dela 8—12, în Dumineci și sărbători însă atât oarele oficioase cât și pentru casă s'au staverit dela 8—11 oare.

Jurați pentru ciclul de pertractări ce se începe acum în 1 Iunie nou, au fost sortați următorii: Dr. Ilie Minea, Sándor Pollak, Stefan Nemet, Dumitru Cioloca, Constantin Pepa, Aurel Moaca, Leopold Radó din Caransebeș; Sándor Bloch, Wilhelm Krizsanics Stefan Lozsa, Andreas Pop, Bertalan Schikedanz și Karl Stuibler din Orșova; Michael Otto Băile Herculane; Béla Trost, Nándorhegy; Georg Niamțiu, Borlova; Floris Ba-

csilla, Fenes; Jakob Braun, Herkulesfürdő, Ernst Cotel, Nándorhegy; Ludwig Szeifert Nándorhegy; Oskar Hirshl, Armeruș; Josif Fiath, Bukin; Josif Nemoian, Luncavita; Virgil Stefaniga, Glimboca; Trifu Aczél, Crușoveț; Domokos Wegel, Teregova; Josef Mark Rusica; Eugen Benzenleitner, Nándorhegy; Gustav Manuel, Cervești; Trifon Adamescu, Cuptoare. Ca supleanți: Dr. Sigmund Szörényi, Karl Tweraser, Sándor Körössi, Sándor Nemes, Johann Vanicsek, Robert Jérôme, Josef Halász și Karl Müller. Caransebeș; Josef Rosenfeld și Josef Fium, Caransebeșul-nou.

Numire. Ministrul de culte și instrucție a numit pe învățătorul Anton Engelman la școala de stat din Dognecea ca învățător ordinar.

Poliție de graniță. Ministrul de interne contele Andrassy Gyula a înființat în comitatul nostru următoarele posturi de poliție de graniță. În comunele Sokoloveț, Bârzașca, Drencova și Tuffier.

Omor misterios. Sâmbăta trecută muncitorul Petru Belcia din Clotoci, după ce și-a primit plata pentru lucru, dela fabrica de fer din Reșița, a plecat acasă nițal cam afumat de spirt. Acasă însă n'a mai sosit. Gendarmeria după câteva zile a aflat cadavrul numitului muncitor într'o pădure. Capul îi era crepat cu săcurea și din banii ce-i avea asuprași numai 60 fileri au aflat la el. Gendarmeria a arestat mai multe persoane suspecte, până acuma însă nu i-a succes a afla adevărul ucigaș.

Un Român la opera din Viena. Ziarul „Neue Freie Presse“ aduce știrea, că directorul operei populare din Viena a angajat în calitate de tenorist pentru roluri cu timbru liric pe durată de 3 ani pe dl Nicolae Leonard, Român din București și absolvent al conservatorului român.

Decorațiune respinsă. Din incidentul vizitei împăratului Vilhelm II. la Viena, ministrul Weisskirchner a fost prenotat pentru de a fi decorat de cătră împăratul german. Decorațiunea însă fiind de un grad mai inferior, ministrul n-a primit-o. Acum să scrie din Viena, că pentru aplanarea acestui conflict a călătorit un oficiant al curții la Berlin.

Voiaj de nuntă cu sfârșit tragic. Într'unul din primele otele a le Parisului a descins zilele trecute o tină ră păreche italiană, care și făcea voiajul de nuntă. Mercuri la amiază bărbatul tocmai când erau la prânz s'a împușcat în fața soției sale tinere.

Cauza să crede a fi un amor vechi, care cu noua căsătorie a incetat. Tinăra soție s'a înspăimântat așa de rău, încât acuma e neună în unul din sanatoarele Parisului.

Lexiconul românesc din Caloce. În nrul din urmă al prețuitei reviste „Răvașul“ ați amintit despre un vechiu lexicon românesc și o gramatică a limbei române, anterioară celui alui Clain-Șincai, cari se găsesc în manuscris, aparținând bibliotecii arhiepiscopii rom.-cat. din Caloce, ear de prezent în mâinile dlui dr. Iosif Siegescu, care le-a primit spre a le studia. Pe cât știu dl. Dr. Riegescu va face o conferință în cercul societății filologice din Budapesta asupra acestor monumente pe care a reșit, cel din-

între Români, să le afle. Ca unul, ce am norocul a arunca o privire asupra lor, vă pot comunica următoarele:

Titlul lexiconului este: „Lexicon compendiarium latino-valachicum, complectens dictiones ac phrases latinas cum valachica earum interpretatione“.

Opera este dedicată în cinstea unui canonic rom.-cat. din Oradea-mare, Francisc Xaver Rier, abbatiz B. V. M. de Saar... necnon Mediocris Zolnok archidiaconi... etc. — Autorul necunoscut un preot însă desigur, zice la prefață, că nu mult a trebuit să se gândească, cui să-și închine scrierea sa, că om mai vrednic ca abatele Rier nu aia, fiindcă, el de mult l-a îmbărbătat să scrie și o gramatică, pe care după ce a isprăvit-o i-a dat însărcinarea să scrie și un „compendiarium iexicon“. — Păr. Rier a fost numit canonic în 1763 și a murit la 1776. Intre anii chestia a trebuit să fie scrise gramatica și lexiconul nostru.

Partea românească a scrierilor este cu cirile, în stil corect și curat românesc. Eată câteva cuvinte și frase din lexicon:

A teneris — din tinerete. Abortus — naștere fără vreme. Absum — nu-s de față. Abest a crimine — nu-i vinovat. Absum a spe — n'am nădejde. Acceptum refferro — mulțumesc: Acclamo chiotesc(!) Addico me litteris — mă dau spre învățătură. Facio bellum — scornesc rășresboiu. Facio iacturam — păgubesc. Facio veneam — iert. Facultas artium — învățătură. Fallo tempus — petrec vremea.

Dacă autorul acestor scrieri va fi fost străin a știut foarte bine moânește. Pare înse probabil, că va fi fost un român ivătat, — poate unul dintre învățații noștri de pe atunci — care a avut relații bune cu catolici, și nui ales cu abatele Rier.

Eată de ce e de interes ce va constata dl Dr. Siegescu în urmă cercetărilor ce le face.

(Răvașul).

Lățirea tifusului, și a altor morhuri molipsitoare le oprește folosirea apei de cură. „Phönix“ de Buziaș, căci conținutul carbonic al acestei ape și conpoziția ei chemică nu are numai efect răcoritori asupra organismului, ci întărește capacitatea de rezistență, regulează circularea sângelui și împiedcă lățirea barciliilor. Apa minerală de Buziaș „Phönix“, e plăcută, de gust puțin cam acru, și amestecată cu vin, este o apă excelentă de masă. Apa minerală de Buziaș „Phönix“ să poate căpăta în farmacii, drogerii și în prăvăliile de coloniale.

Biroul de publicațiuni a lui A. V. Goldberger din Budapesta s'a mutat pe Strada Károly-körut 22 IV., în Bazarul „Röser“.

GLOSE.

În dietă s'a desbătut zilele trecute budgetul ministrului școlilor și bisericilor. Ministrul Apponyi a ținut o frumoasă vorbire în chestiile bisericesti și școlare.

Un Caransebeșan, care eră de față, merse la un deputat naționalist

zicându-i: Apoi nu interpelați în chestiile dela Caransebeș.

— Nu ne-om face noi de râs, răspunse deputatul.

* * *

A. De ce nu pleacă profesorul Barbu?

B. — Fiindcă nu vrea.

A. Cum nu vrea?

B. — Doar e mai bine a avea atâtea funcții și putere la Conzistor.

A. Cum adevă să porunciască celor dela consistor?

B. — Fiindcă sunt slabi.

A. Cum adevă sunt slabi?

B. — Barbu n'are nici-o calitate, prin care ar putea domina pe cei dela consistor. Caută deci calitățile în ei.

* * *

Căldurile's marii, sunt cănești nainte de vreme.

Mai cănești însă vor fi pentru elevii, cari să prepară pentru examene.

* * *

Săptămâna trecută courăm cabaret. Toată lumea se aștepta la ceva escluziv, care să întrecă pe cabaretul încercat la noi.

Se zice, că de acum încolo vor mai merge pe aici la cabarete numai dacă nu se va ști și nu se va fi văzut de mai nainte, ce se predă.

* * *

Cabaretul e o petrecere ușoară, fără multe forme...

... Cabaretistele noastre fură însă cam grele.

* * *

Avem în fine o stradă nouă în Caransebeș.

Înțeleptul magistrat însă nu a întrebat și pe locuitorii de acolo, careva nu le-ar conveni noua numire.

Adunarea generală a primit propunerea cu însuflețire, dar el n'a fost de față și el...

VARIETAȚI.

Scoala amorului. Russel H. G., profesorul dela școala superioară de fete din Greenfield (Illinois) și-a pus de gând să ție prelegeri cu elevele despre arta iubirii.

Gândul și l-a și realizat. Din titlurile singuraticelor prelegeri se poate vedea despre ce le-a vorbit. A ținut anume prelegeri d. e. cu următoarele titluri:

Cum se poate câștiga inima cu asalt? Cum se poate acoperi consenzul părinților? Încurajarea amoretăților fricoși. De sine se înțelege elevele lui Russell sunt foarte sârguincioase, și progresează admirabil, deși mai mulți părinți au protestat în chestia aceasta. De altcum și așa au învățat în școala cea nouă cum să se poarte față de protestările părinților.

*

Originea dușmăniei dintre câne și mătă. O tradițiune germană enarează următoarele despre dușmănia dintre câne și mătă: — Intr'o zi creatorul lumii a adunat toate animalele laolaltă din paradis.

Toate s'au prezentat la locul destinat, numai mătă și camila au lipsit.

Când D-zeu a observat, că cele două animale nu-s de față, a încredințat pe câne să cerce camila și s'o aducă acolo.

la spus, că o poate cunoaște de pe ghebul ce-l are în spate. Cânele a și plecat să cerce camila. Deodată dădu în cale de mătă. mătă s'a spăriat de convenirea neașteptată, și-a răscolit părul și și-a strâmbat spatele.

Vino numai cu mine cămilă — zise cânele — și a apucat pe biata mătă și o-a dus în paradis. Animalele adunate acolo rădeau cu hohot de păcălirea cânelui. Nu mai voiau să încete răsetele, hohotele și batjocurile, cu cari au primit pe câne și pe mătă.

No doar de atunci mătă e dușmanul cel mai înverșunat al cânelui, iară cânele al măței.

*

Soldații din Haiti. Un pictor american, care a petrecut mai mulți ani în Haiti și cari az trăește în Anglia, povestește următoarele întâmplări din Haitin. Când odată generalul armatei a cercetat trupele din Gonaives, pretenul meu, un irlandez, m'a întrebat următoarele:

— Voești să vezi cum împrăști întregă bandă?

— Cum să nu, — am zis.

Englezul a luat cinci taleri și strigând, i-a aruncat în aer. Soldații de odată au sărit din rânduri și au început a să bate pentru cele cinci bucăți de argint. Două bucăți au luat trupele, iar trei au fost prada comandantului. Comandantul a poruncit deținerea prietenului meu, pentru că în fața unui străin stimat a nimicit vaza oștirii din Haiti. Străinul stimat am fost eu. Pe prietenul meu l-au asândit la trei săptămâni închisoare, dar alte cinci bucăți de argint, precum și o sticlă cu rum, au adus toată treaba în rând și în 20 de minute iar am fost la mine acasă.

*

Ziare în Roma veche. În Franca — scrie „Gaulois“ — se vorbește mult despre înființarea unei „hemerotheci“ adevă a unei bibliotec, compusă numai din ziare.

„Gaulois“, sprijinind ideia povestește următoarele din Roma veche:

Pe la sfârșitul republicei (45 în Chr.) se dezvoltă împărtășirea regulată în scris a evenimentelor interesante — în „Acta diurna“ cari se afixau „Acta diurna urbis“ sau „populi“, corespundeau în totul cu ziarele noastre și cuprindeau convorbiri zilnice, dări de seamă teatrale, știri despre luptele cu pumnii

și de circ, ba și hazuri. Pe aceste table-ziare, politica ocupă loc foarte mic.

Unul dintre cei mai vestiți cronicari de ziare de pe aceea vreme eră Oăestus, contemporan cu Cicerone.

E interesant de știul că și în ziarele din Roma ieșiau știri mincinoase și fantastice. Astfel un redactor anonim dela acele „Acta“ anunță că în câte-a localități a căzut o ploaie de lapte și sânge; altul istorisește că în casa unui oarecare Galerius din Armiumum (Rimini) a vorcit un cocoș. Raportorul judiciar care scrie despre procesul tribunalului Milo, asigură serios că în timpul desbaterilor au căzut din cer tocmai 52 de pietre, un critic teatral spune că un gladiator a asurzit subit din pricina aplauzelor cu cari fusese salutat de public.

CUGETĂRIILE UNEI REGINE.

De Carmen Silva.

„Are parte de ceea-ce i-se cuvine!“ însemnează că „Aș fi făcut'o așa de fericită!“

*

Urăți pe o femeie nenorocită pe care ați fi dorit s'o mângăiați.

*

Iubirea și politica sunt moartea prietinie.

*

Ceialalți oameni nu văd totdeauna fericirea pe care noi n'am simțit'o.

*

Bucuria este viața privită printr'o rază.

POȘTA REDACȚIEI

Dlui A. G. în G. Mai bucuros trimite-ne știri. — I. B. Ce se va întâmpla cu respectivul director nu știm. De fapt el a căutat să-și scuze păcatele încercând insulte la adresa episcopului care, încă nu i-a citit fasiunile.

OAMENI RĂI.

În 5 Aprilie am scris un articol în ziarul acesta (Severinul), unde am rugat pe dnii deputați naționaliști, noi după vales Dunării, să aibă bunătate a ne încunoștiința, care le este ținta și care le sunt roadele muncii lor în casa țării până acum.

Din 5 Aprilie până acum am tot așteptat, că dor ne va spune cineva ceva despre cele cerute, dar în zădar, căci cum vedem nu prea au dnii deputați naționaliști, ce scrie despre țanta lor, căci e foarte greșită și despre roade, credem că și mai puțin, căci nu au roade de loc, după cum am observat noi.

Ținta: noi așa credem că țara întregă e conform unei comune și o comună conform unei familii. Așa dară în acea familie unde sunt mai mulți membrii și domnește între ei înțelegere bună, caută cu ori și ce preț să se înțeleagă cu toți bine, unii dintre ei nu voesc înțelegerea cea bună, ci caută să bage cât se poate ură și răsbunare între membrii și capul familiei. Purced aceștia corect și conștiincios? Noi credem, că nu. Căci prin ură bagată de unii membri ai familiei în mijlocul familiei se naște neînțelegere și o ură în întreaga familie, unul nu va se lăsa după

celalalt la nici un lucru și la nici o ocaziune. Care va fi rezultatul din urmă la o astfel de familie, unde membrii familiei nu se înțeleg toți la o laltă, că ajung la sapă de lemn, adică la o sărăcie ne mai pomenită. De geaba să va nizuți capul familiei a îndreptă o faptă atât de greșită; foarte cu greu va reuși, fără ca să fie toți membrii familiei la această îndreptare înțeleși. Căci dacă cu toții se pun pe îndreptare cu hărnicie și înțelegere bună, iar poate deveni familia în stare bună și fericită.

Tot așa sunt dnii noștri deputați naționaliști, care nu au altă țântă decât unde pot și cum pot cu ori și care preț se bage ură și neînțelegere în casa țării. Fără ca să-i mustre conștiința, că oare împlinesc ei datoria față de capul familiei (guvernul) și fără ca să-i mustreze conștiința că țara prin acesta suferă mult și pierde mult (ori cine e țara, noi și numai noi). Asta nu-i împotă. Ci voesc să bage ură unde pot și cum pot, Căci ei știu bine, că numai până vor merge pe această cale vor fi stimați și laudați de foile naționalistice. Însă stima poporului cu ochi deschiși nu o mai posed, dejă au perdut-o cu totul.

Domnii deputați naționaliști nu mai pentru aceea se inbulzesc să fie deputați, ca să stee prin Capitală cu lumea înaltă și ca ei să fie la mărire. Dar de soarta poporului lipsit de multe, atât moralmente cât și materialmente nu se îngrijeșc de loc. De a avea vre-un ajutor dela vre-un d. deputat naționalist nici pomină. Că acestea nu sunt fraze voim să o și argumentăm. Căci noi nu voim să mergem prin întuneric. De aceea ca să creadă fiecare, că nu ne ocupăm cu minciuni, ci cu lucruri serioase și adevărate.

Voim să întrebăm pe ori și cine, cu simț adevărat omenesc și social oare purced acești domni corect? Credem că toți vor zice: nu. Noi așa credem că ar trebui să fie cu bună înțelegere față de colegii lor. Ar fi corect dacă ar umblă toți câți sunt acolo în casa țării chemați cu o armonie bună unul cu altul. Să muncească cu puteri unite, căci numai așa ar putea fi vorbă de o chestie corectă și bună, dar cum stau și se poartă naționalistii, dacă ar fi după placul lor, ar avea în scurt timp să ne ducă la sapă de lemn.

Așa dară credem, că ori și cine vede ce ne fac naționalistii și cum se poartă dnii naționalisti la rugarea noastră nu ne-au arătat, ce rod a avut până acum munca lor. Deci voim să-i întrebăm: cui au făcut vre-o odată vre-un d. deputat naționalist în întreagă graniță a noastră vre-un bine? Noi nu știm de fel, n-am auzit deloc. Rugăm pe toți grănicerii, dacă au știre că a făcut vre-un deputat naționalist cuiva vre-un bine, să aibe bunăvoință tot în foaia aceasta a ne comunica și nouă. Bucuros vom lua la cunoștință să și naționalisti au vre-un rod în faptele lor. Dar noi știm, că n'au. Naționalistii nu pot să facă nimic. De ce? n'au influență la capul familiei (la capu țării la guvern) Noi cu toți știm că mai drept și mai onest deputat naționalist decât fostul domn general Traian Doda nu este altul, o știm și o credem, cu toții l-am cunoscut foarte bine, căci a locuit în m. jlocul nostru, și ce a făcut? nimic de tot nimic, de ce? Pentru că n'a avut influență la guvern și fără guvern nu se poate face

nimic. Apoi vedeți nu a putut un Traian Doda face nimic, nici alți naționalisti nu pot face nimic, căci n-au influență la guvern. Apoi cum se mai stăm la îndoială că ar putea vre-un naționalist să ne ajute cu ceva, nibi vorbă (cu vorbe goale fără fapte: da).

Noi știm cu toții, că fostul domn general Traian Doda a fost nu numai drept și onest, dar și înțelept. A întreprins multe lucruri frumoase să le facă la noi în fosta graniță. Dar nu i-a succes nimica, că nu avea influență la guvern și fără guvern nu se prea face nimic, căci la toate trebuie guvernul să dea voia și învoirea. Dar au fost și oameni de ai guvernului, dar necapabili de muncă. Prin urmare ce ne-a făcut, nimic. Nu le-a stat soarta poporului la inimă. Dreptacea nici nu s'au îngrijit de popor. Nu-i vedeă nimeni, numai la alegere, atunci se prezentau poporului și tot ca naționalistii îmbătau poporul cu vorbe goale, fără ca să fie făcut ceva. A ajuns timpul însă să vină un bărbat mult chibzuit, pe care însă diferite foi și guri românești îl huiduiesc din invidie. Care nu mai din invidie o fac aceasta. Pentru ca cu ajutorul lui Dumnezeu a ajuns la o astfel de poziție, cum n'a fost altul între amicii săi și asta-i ura cea mare a dușmanilor, nu alta, dar să înțelege, că spun multe verzi și uscate ca condițiune dar toate sunt numai minciuni goale.

Acel domn e Il. Sa domnul Constantin Burdia, care a venit la comunitatea de avere, a desfășurat o stare așa zicând, filantropică cu grănicerii săi. Ca președinte al Comunității de avere în toamna anului 1904 știm că a fost lipsa cea mai mare de nutreț. Noi de pe valea Dunării am vorbit să mergem la dl președinte al Comunității de avere, să-l rugăm, ca fără plată să ne dea voia a face frunza în pădurea Comunității de avere, să nu ne moară vitele de foame. Ce să vezi! când noi să plecăm vine porunca că nu numai la Comunitatea de avere, dar și la erar suntem liberi a face frunză fără plată după cum bine știți cu toții. Cine ne-a esoperat aceasta, mult frământatul și hurducăitul bărbat harnic dl Constantin Burdia. Acesta a fost începutul lui la Comunitatea de avere. A dat dovadă, că cum îi zace lui la inimă interesul poporului. De nu aveam noi în timpul acela pe acest domn bun ce se alegea de vitele noastre? Cea mai mare parte ar fi trebuit să moară de foame. Nu numai ca deputat are influență la guvern, ci vedem că și ca președinte încă avea influență. Apoi mai târziu aflăm, că lucruri întreprinse de alți domni căroră nu le-a succes a le împlini le-a luat Ilustr. Domn în mână și numai decât le-a și dus la îndeplinire aare fac o bunăvoință ne mai pomenită grănicerilor. Nu voim să lungim vorba, credem că ori și cine știe ce a făcut Ilustr. Domn, precum: gimnaziul la Caransebeș, calea ferată Caransebeș—Hațeg. A esoperat dela guvern comunei Bănia 3000, iar comunei Fenes 1000 holde fânaș, mai departe a esoperat dela guvern bucate: cucuruz, cartofi, fasole pe sama săracilor fără plată. A luat în mână facerea căii ferate Jablanița—Bozovici. Am voi să auzim și rugăm drept aceea pe toți grănicerii și alegătorii din fosta graniță să ne mai arete vr'un ablegat, care a făcut atâta, dacă pot. Numa nu pot, că nu-i nimeni, cu aceasta suntem în curat. Apoi se mai poate sta la îndoială, că la alegerea proximă de care parte să ne ținem și

pe cine să alegem? Ar fi un lucru prea dureros a cugetă ceva în contra acestui domn nobil. Deoarece-ce toți grănicerii au cunoștință despre munca și activitatea Ilustr. domn Constantin Burdia. În toate părțile unde mergem prin fosta graniță auzim meritele acestui domn. Deci și noi ne alăturăm la toți ceilalți, cari deja naintea noastră au strigat, ca bunul Dumnezeu să ni-l țină cu viață și sănătate pe Il. domn Constantin Burdia. Nouă alt deputat înaintea lui cât va trăi el și se poartă cum s'a purtat până acum nu ne trebuie și nici nu ne va trebui niciodată.

O zicem și noi cu toții de pe valea Dunrii. Ogradena, la 20 Mai st. n. 1908.

Din încredințarea alegătorilor.

Un țaran.

PARTEA LITERARĂ.

FĂRĂ BOI

Cei din primăria Stălinești, se pomeniră deodată, că intră un om pe care nu-l mai văzuseră prin părțile acelea.

După fața lui suptă de neodihnă, după opincile ferfenite din care pufneă praful, și după cum se hățănă pe picioare căutând par'că să se înțepenească în închieturi, se cunoștea, că făcuse drumul lung și obositor.

Primarul și vre-o câți-va țărani, — adunați acolo ca să și vaicăre nevoile, — îl măsurară, bănuitori de altfel ca pe oricare străin adus de vânturi prin meleagurile lor.

Drumețul le pără un zăpăcit, așa privea într'aiurea și așa își purtă mâinele în toate părțile, fără de nici un rost. Nici buna ziua nu le dădă. Își desfăcu numai cămașa, care îl gâtea, și dând drumul glasului, oftă:

— Ni-o furat boii!

Nu mai atât a spus, și s'a lăsat pe bancă. Din desnădejdea încremenită în fundul ochilor săi sticloși, o privire lunecă spre fereastra din fund prin care se vedeă satul cu casele lui mici, repezite pe coasta săpată adânc de corhoane repezi cari ca niște trepte uriașe urcă spre pădurea deasă, unde drumurile se încălcesc și unde zarea se întunecă.

Suspina adânc, și în liniștea mută a primăriei, suspinul lui atinse inimele.

Primarul îl întrebă:

— Da, din care parte ești?

— Din jos... di la Poiana, di acolo 's tocmai. Di trii zile 'ni-o furat... noptea i-o furat. Cum di nu m'am sculat când o bătut câinii? — I-am căutat piste tot locu, da cine li-o dat di urmă!... Di nu'i gădesc nici aici, apoi 'i-am prăpădit, c'o trecut Prutu cu ei.

De trei zile zici?!... întrebă primarul înveselit, și întorcându-se către notar, adăugă: N'or hi cum-va boii di la Răpeni... par'că vorbi mai ieri alde Nițulescu, — la tilfon — c'o oprit acolo niște boi de pripas... Ti pomenesti c'o hi boii creștinului...

— A miei trebuie să hie! strigă păgușășul a cărui față se luminea ca fulgerată de o nădejde mare.

— Să întrebăm...

După câteva sbârânăituri, sfredeliră adânc în sufletul străinului, notarul căpătă răspuns că, ie adevăr, la Răpeni se găzește o pereche de juncani pripășiți acolo de trei zile.

— Nu's ai niei... că ai niei is plăvani! — strigă omul desnădăjduit — Ce mă fac eu

acu? Undi mă duc să'i mai caut?... S'o isprăvit di acū înainte.

Primarul căută să-l mai îmbărbăteze, zicându-i să se ducă liniștit acasă „că n'o avut încă timp hojii s'ajungă la Prut, că vita merge încet, că doar nu'i cal“.

Omul plecă, și deși pașii îi șovăiau, totuși mergea iute. Când trecu de sat, se opri la o răscruce. Se uită în dreapta, se uită în stângă, dar nu văzū decât drumurile însulițându-se: unul la răsărit, spre vadurile Prutului, altu la apus spre ogoarele de porumb nesfârșite.

— Cum de n'am eșit, când o lătrat câinii!?

Mereu îi venea în minte mustrea asta, ca să-l chinuiască fără milă. „Câinii doar nu lătrau ca alții când li se năzare; trebuia să fi intrat cineva în ogradă.“

De supărare, își încleștă mâna în poala aspră a sumanului... Îi venea să strige în gura mare să-l audă drumeții, pe cari îi întâlnea, ca să știe cu toții, că omul ce pășea la fel cu toți oameuii, nu mai eră om, că nu mai eră Dănăilă din Poiana, cel care aveă boi ca toți românii de ispravă, ci un lipit pământului, o slugă de dârloagă. Și ochii îi se împăngineau când pe lături vedeă întinzându-se ogoarele întelenite.

Cine o să'i mai are pământul?

După un umblet desnădăjduit pe șoseaua bolovănoasă și plină de praf orbitor, ajunse la o fântână unde poposeau mai multe cară și căruțe. Un om dejugase boii și îi îndreptă spre jghiabul fântânei ca să-i adape... Dănăilă se apropia de el;

— Pe ai miei mi-o furat!

Așa intra în vorbă... Dănăilă îi ceru foc și își aprinsă o țigară. Eră întâia țigară pe care o lumă de când-i-se furase boii. Apoi, începū să'i povestească, cum s'a întâmplat hojia. Cellalt, ca să'i mai facă inimă, îi spusă că și lui i-se furase odată boii, și că, după ce umblase o săptămână căutându-i, îi găsi în ocol când se întoarse acasă.

Înjugând boii, românul îl luă în car, că amândoi mergeau într'acolo. Dar, după o bucată de drum, Dănăilă sări jos, ne mai putând răbdă. Îi-se părea, că cu carul n'o să mai ajungă vre-odată.

Acum, mergea și mai iute, și ca să scurteze drumurile, o luă dea dreptul peste coclauri, trecând peste râpi și ponoare. De pe dealuri repezi, coboră la câmp; dela câmp în șes, dela netezișuri curate, în mlaștini și sărături mocirloase. Într'un loc se opri, se puse pe brânci și bău apă din călcătură de bou, așa îl ardea arșița din suflet.

Însfârșit, după un drum de două zile și două nopți, în care timp făcū popasuri scurte, durmind, — când cădea de oboseală, — pe unde apucă, — fie pe pământul umed al șesurilor, fie prin șirile de paie cari în timpul nopților senine, păreau hanuri pustii, neprimitoare de adăpost, — drumețul se apropie de satul lui. Când trec., de braniștea mânăstirească, și ajunse în culmea dealului, își plecă nesățios ochii asupra satului,

căutându-și casa... Uite, curtea boerească naltă și albă, cu ocolul gemând de vite cu hambarurile lungi acoperite cu tablă roșie, peste care se purtau cărduri pestriță de hulubi înselbăficiți. Uite și casa lui Petru Ghindoc, a popei, și a Sâmboteanului, încă neisprăvită... A lui nu se vedeă, și nici n'avea de unde să se vadă că eră înfundată în cealaltă văgăună, tocmai hăt-încolo, sub coasta pădurei. Și acum se vede necăji că și făcuse casa lângă pădure. Nu eră mai bine dacă o punea lângă a lui Vlăstaru, cum chitise dela început?! Atunci, cui i-ar fi dat mâna să se apropie de ocolul lui? Iar acum, ar fi văzut de departe dacă boii îi sunt în ocol.

Coborând râpa în grabă, ajunse în drum. Da nu o luă dea dreptul în sat, ci coti în stânga, pe o uliță din margine, care dădea drept în poarta lu. Se apropiase de casă și deși își zgâia ochii doar o vedeă albind, după gardul ocolului, spinarea boilor, totuși nu văzū nimic căci nu știu cine descărcase un car de crângi stufoase, tocmai lângă ograda lui.

Da când deschise poarta, îi-se părū că cerul se întunecă. Ocolul eră pustiu. Numai dintr'un colț, răsând parcă în barba lui drăciască, un ied târcat îl privea batjocoritor.

Șovăind, intră în casă.

Femeia care nu știu ce tot robotea, când îl văzū întrând, îl privi numai cu coada ochiului, și nu-l întrebă nimic. Dar nici el nu deschise gura. Par'că n'aveau nimic de spus.

După ce se mai învârți prin casă, femeia eși afară. Trecū oftând prin ocolul deșert, se îndreptă spre pârleaz și sărindu-l, apucă pe poteca dintre vlăstari și încet-încet o luă spre pădure.

Dănăilă se lăsă pe marginea patului, și rămase acolo ca prostiț. cu picioarele spânzurate. Apoi, începū să-și bată opincile ca să le scutere de colb; săsăind prin dinți un cântec ce de mult nu-l mai cântase. Afară se auziră răsete copilărești, și îndată intrară, zgomotoși, un băiat și o fetiță. Cum dădură cu ochi de Dănăilă, amuțiră, și sfioși, ținând ațintii ochii rotunzi asupra tatutui lor, se lipiră de peretele cuptorului. O albie, jumătate vârată sub pat, se mișcă ușor, și un scâncet de copil necăji liniștea din casă. Fetița alergă și aplecându-se asupra albiei, — cu grija și cuminenia unei mame, — începu s'o legene, șoptind, tot de odată o melodie leșinată, cu note adormitoare. (Va urma.)

PRELEGERI ECONOMICE

de

IOAN GROFȘOREAN

protopretor în comunitatea de avere.

Economia de casă.

VII.

Topirea untului să face așa: tăiem clisa mai întâi tot fașii în lățime de patru degete, apoi tragem soricul (pelea) după clisă jos

cu un cuțit bine ascuțit, și după aceea tăiem cu cuțitul slămina în bucățele cât mai mici, în forma unui cub (coțcă), și apoi o turnăm într'un căzan să se frigă bine așa, încât să rămână numai jumerile rumene, și nu arse de tot.

După ce s'a topit untura cu tot, atunci luăm căzanul de pe foc, și luăm untura din căzan cu o oală, adecă cu o olcuță, și turnăm în vasul de untură (care mai nainte trebuie bine opărită cu apă fierbinte și cenușă și spălat în apă rece de mai multe ori și să fie bine uscată) printr'o străcurătoare, pentru că la din contră se vor amesteca și jumerile cu untură în vas, ceea ce va avea înrăurință rea asupra untului.

Vasul cu untură să'l punem la un loc svântat și răcoros, pentru că dealtmintrelea să va răneci untura.

Slămina și carnea de porc, ca să nu facă strepezi (căreți), e bine să le presărăm cu piperiu, de care fug muștele; eară dacă avem dejă căreți în slămină și în carne, apoi o băgăm preste noapte în apă rece, în care ies căreții afară, și apoi măneci le presărăm cu piperiu.

Cârnații de porc să pregătesc în modul acesta: Tocăm bine carnea cea mărunță de porc, însă fără grăsime; cumpărăm de câțiva fileri din neguțătorie piper, maioran, piment (Neu-Gewürtz) și puțin usturoiu (aiu), acest din urmă tocat, și le amestecăm adecă le frământăm bine dimpreună cu carnea pentru cârnați cu puțină apă rece. După aceea curățim mațele bine de untură, le spălăm în apă calduță pe din afară și din lăuntru, și apoi le radem pe masă cu dosul cuțitului, ca să easă din ele toată carnotimea și după aceea le clățarim încă odată în apă rece.

Carnea bine frământată și sărată după trebuință apoi o trecem prin săringă (Spritz) în mațele bine grijite, și apoi cârnații sunt gata. Dacă vedem, că carnea trece cu greu prin săringă, apoi atunci o subțiem cu puțină apă rece.

Cărtăboșii de porc se pregătesc astfel: fierbem jigărițele, splina, limba, bucăți din cap de porc cu os cu tot, precum și alte mărunțișuri, cari nu să pot folosi spre alt scop, într'o căldare ori în căzan foarte bine, adecă pină atunci, pină să defac oasele toate de carne; după aceea tocăm carnea feartă după plac; de rând carnea pentru cărtăboși să tochează ceva mai gros, decât carnea pentru cârnați, o frământăm cu dresurile (amirosurile) numite mai sus, însă în loc de usturoiu să pune ceapă bine tocată.

După aceea spălăm bine de mai multe ori în apă calduță mațele cele groase pentru cărtăboși, însă pe acestea nu le radem ca și mațele de cârnați, ci trebuie numai în mai multe ape bine spălate. Mai nainte de a face cărtăboșii, trebuie puse mațele în apă rece, în care punem și puțin usturoiu, să stee pină atunci, pină când pregătim cărtăboșii.

Carnea aceasta apoi o trecem asemenea prin săringă (Spritz) în mațele groase, și

MOBILE de tot felul, mare asortiment cu prețuri moderate
se află la **George Frohnmeier,** măsar

DEPOSIT:

Caransebes, Str. Principala
în Casa Diecezana

apoi cărtăboșii sunt gata. La ambele capete il legăm cu ață.

Cărtăboșii astfel pregătiți apoi îi băgăm earăși în căzan să fiarbă, însă nu prea tare, pentru că atunci să creapă mațele și easă din ele toată carnea afară.

Sângereții se fac așa: luăm o parte din carnea feartă și pregătită pentru cărtăboși, și turnăm preste ea 2. părți de sânge de porc, pe care trebuie să'l adunăm într'o oală atunci, când omorim porcii; însă să nu ne uităm, ca să mestecăm sângele cu o lingură în continuu pînă se recește, pentru că la din contră să va închegă, și apoi atunci nu'l putem folosi spre scopul acesta.

Carnea menită pentru sângereții dinpreună cu sângele trebuie mestecate și frământate bine la olaltă, și apoi o trecem prin săringă (Spritz) întocmai așa, ca și cărtăboșii.

Și sângereții acestia vin apoi fierți bine după aceea, dară să grijim, să nu fearbă prea mult, pentru că atunci să creapă mațul, și easă toată carnea dinpreună cu sângele din ei.

Culic umplut (de porc) (burduhan, burtă) să face așa: Fierbem soricele, precum și alte mărunțișuri bine într'o căldare, le tăiem — dărăburim — cât mai mare, turnăm sângele preste iele, băgăm dresurile (amiro-surile) mai sus aminte în ele, însă în loc de usturoi punem ceapă bine tocată, le sărăm și apoi le mestecăm toate bine laolaltă. După aceea spălăm în apă caldă burta foarte bine, o clățărăm în apă rece mai de multeori, și turnăm șoricele și sângele pregătit în modul sus amintit în burduhan, care trebuie cusut la gură, și apoi îl băgăm în căldare să fearbă bine pînă atunci, pînă când împungându-l cu un ac, ori cu altăce, vedem, că numai iasă sânge din el ci, suc curat.

După ce burduhanul s'a fiert în destul, apoi îl scoatem afară din căzan, îl punem sub presă, adecă între două scânduri, pe care așezăm o greutate oarecare corăspunzătoare spre pildă o cărămidă. Să înțelege, că greutatea aceea să nu fie din fire afară, pentru că atunci să creapă burta și cuprinsul ei trece în pagubă. În presă rămâne burta pînă măneci, când apoi, dacă nu se mănăncă deloc o punem dimpreună cu cărnații, cărtăboșii, și sângereții pe coș la fum, unde îi ținem 4—5. zile, adecă pînă atunci, pînă când vedem, că acestea s'or uscat și sbicit de tot.

(Va urmă.)

„Tribunei“ și „Luptei“

I

„Tribuna“ este și-a fost
„Ispita“ neamului nost
Ea face ca să zic una
Ea ia manta lui Șaguna.
Și vrea să ne bolunzească

Ca pajura 'mpărătească.
Pe banii Românilor
Face treaba Nemților
Și-a umbla 'n cerșetorie
Ea zice că-'i vitejie,
Iar pe cei fugari mișei
Mi-ți-i făcea pui de lei
Sărăcuț de mintea ei. . .

II

Inima din ea-'i nemțească
Numai vorba-' românească,
Și să pare învățată
De Kossuth să ne desbată
Cum era Șaguna odată.
Și-a ne ținea de berbeci
Pe sama celui din Beci.
Și de-acea al ei plâns
În Români stărnește răs;
Iar când crășcă 'n desperare
Eu izbesc în hohot mare
Că o văd, că minte n'are. . .

III

Ea cu „Lupta“ 'n ortăcie
Ne țin neamul în orbie
Și duc patria 'n robie.
Merg napoi. . . Și cred în una
În politica lui Șaguna,
Care pe toți ne-a legat
Ne-a legat și ne-a predat
'Nălțatului Împărat
Ca pe vite de înjunghiat. . .
Și ne-a dat sub jurământ.
Fără seamă pe pământ
De stăm azi în cursă toți
Cu copii și cu nepoți:
Că-'i făcut dea pururea
Să nu-l strice nimenea. . .

IV

De sub jurământul greu
Slobozi Doame neamul meu,
Că „renegații“ stau pândă. . .
Opinca iară s'o prindă
Împăratului s'o vândă. . .
Și „Ispitele“ să spună
De vorbesc, drept ori minciună;
Cum le spun eu pe cuvânt:
Că țin moartea 'n jurământ
De-ar fi de zece ori sfânt. . .

V

Iar acuma încă una
Vă spun pentru totdeauna:
„Că dup'a mea judecare
„N'aveți minți pătrunzătoare
„Și nici inimi simțitoare
„Pentru neam, țară, trădare
„Că dacă le-ați avea
„Ați păși pe calea mea,
„Să cătăm o dezlegare
„De sub jurământul mare,
„Care-i altcum stilizat
„Și altcum interpretat:
„Că după formă'i: *salvare*
„Dar în merit e: *tradare*

„
„Și poporul azi nu-i bibol
„Să-l dați prada unui Idol!
„“

VI

Pentru neam, și pentru țară
V'am scris eu a treiaoară
Hotărît ca de ocară.
— Că Șaguna de-ar trăi
Și El ca mine ar vorbi,
Și de spate El v'ar scoate
Cu a voastră pietate
Ca pe vite 'ncornurate.
.
Ori v'ar zice 'n firul minți
„Fiți mai vrednici ca părinții!“

VII

Iar acum ca rămas bun
Nobil cugetând — vă spun:
Că 'mpărat la noi nu este
Și voi sunteți de poveste,
Și-ați fost Lele când ați fost
„Dar ați rămas lucru prost.“

Bozgan Florea.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc
din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape de administra-
ția acestui ziar.

5989/1908 szám.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Pünkösöd

Országos vásár

folyó évi május hó 28-ától
junius hó 1-éig bezárolag fog
megtartani.

Mindenféle állat felhajtása az or-
szágos vásárra május hó 28-ától,
csütörtökön reggeli 5 órától kezdve
meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi apr. hó 22-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Indrumări și pro-
specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
63—01.

Multe referințe de primul rang.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal : la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 53 min. p. m. și
10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane : la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
mineca la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accețerat : la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 29 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane : la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale ;
împrumuturi cambiale cu acoperire ipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă 6 în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

TIPOGRAFIA JOSEF JACBOVITS, CARANSEBEȘ.

**APĂ MINERALĂ PHŌNIX
DIN BUZIÁS**

La suferințe de **intrece toate apele**
rărunchi și beșică.

NATURAL, PLĂCUTĂ ACRICIUNE (LIPSITĂ DE FIER)
Apă de masă **estraordinar de recreatoare.**

Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Ca apă de cură are efect escelent la morhuri de rărunchi și beșică, catar cronic de rărunchi, formațiuni de piatră, precum și morhuri catarale de secrețiune

Prospecte trimite la cerere administrația isvoarelor :

Direcțiunea băilor **MUSCHONG** în Buziasfürdő.

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare, penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează în toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi : Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acoperișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBEȘ

Recomandă prăvălia lor bine
asortată in mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

Serviciu prompt și prețuri solide